

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmmæ Virtvtvm, Ac Vitiorvm , Tomus ...

Guilelmus <Peraldus>

Lvgdvni, 1585

De æquitate, & Pietate prout Tullius & Macrobius eam diffiniunt. Pars XII.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46132)

debet cessare hæc falsa pietas. Si verò propter pretiositatē vitæ corporis, propter maiore pretiositatē animarū non erit eis parcendū. Præterea Manichæi, qui dicūt corpora esse à diabolo, non habent quid respondeāt. Destrūenda enim erūt à filiis Dei, cum sint opera diaboli. Qui sunt hui⁹ erroris, sub specie pietatis ipsis corporibus nocent. Reprobi enim qui amplius vivēt, amplius in futuro puniētur. Addendo enim peccata peccatis, cumulat supplicia suppliciiis, etiā quantū ad corpus, & qualibet pars suppliciorū infernaliū maior viderur esse supplicio mortis corporalis. Itē licet concupiscentia rei alienæ sit prohibita: tamē qui alienā se iniuste vsurpat, iuste re sua priuatur. Ergo in simili licet homicidiū sit prohibitū, tamen qui iniuste occidit, iuste occiditur. Itē cum nemo habēs mentē bene dispositā, dubitet in rebus ceteris ab homine corruptiva esse auferēda: quare hæretici in solis hominibus hoc nō recipiunt? Ad quod potest dici, quōd fures & alij malefici nō libenter dant sententiā contra seipsos, & nullus credit eis, si asserāt maleficos nō esse puniēdos. Ira hæretici non libenter dicūt sententiā quam vident contra se esse: imō dicunt maleficos iniuste occidi. Sed nō est fides eis in hoc adhibenda. Hier. super Esaiā: Non est crudelis qui crudeles iugulat, sed crudelis paciētib⁹ esse viderur. Nā latro suspensus patibulo crudelis iudicē putat. Cū hæretici sint intrinsecus lupi rapaces. Mat. 7. Ipsi bene vellent, q̄ non essent canes in grege domini, qui eos à grege arcerēt. Item si nō est distinguendū circa hoc præceptum, Nō occides, quia Euangeliū nō distinguit: ergo occidere semper est mortale peccatū: ergo mortaliter peccat, qui pulicē occidit.

De æquitate, & Pietate prout Tullius & Macrobius eam diffiniunt.

PARS XII.

Dico de Obedientia quæ est respectu superioris, & Disciplina, quæ est respectu inferioris, dicendum est de æquitate quæ est respectu paris. Et est æquitas amor æqualitatis in his in quibus debet esse æqualitas. Æqualitas virtus est valde rara. Ideo potest dici semita. Prou. 4. Ducā te per semitas æquitaris. Hanc semitā tenet vera sapientia. Prou. 8. Meum est consiliū & æquitas. Et notādum q̄ æquitas multū valet ad spiritualis ædificii firmitatē. Sicut ædificium corporale firmū est, si habeat lapides æqualiter dispositos, si verò sint lapides inæqualiter dispositi, minatur ruinā. Sic cōgregatio vbi æquitas seruatur, stabilis est: vbi verò deest æquitas, stare nō potest. In Psa. Mirabile repletū in æquitate. Itē æquitas facit ad corporis mystici decorem & sanitatem. Sicut in corpore humano inæqualitas membrorum

qua debent esse aequalia facit deformitatē, & cum mittuntur
 mores inaequaliter ad mēbra ad quae aequaliter debēt mitteri
 ducunt infirmitatē. Ita in congregatione inaequalitas magnā fa-
 cit indecentiā, & in his qui abundant ea quibus alij indigēt, ge-
 nerat superbiam quasi quoddā apostema, vel aliam infirmitatem.
 Virtus aequitatis valde necessaria est his qui sunt in aliqua so-
 cietate. Si enim hęc virtus desit, volūt esse domini qui debet
 esse socij, & super alios se exaltāt volētes se prae ceteris ho-
 norari: vel se cū grauiamine aliorum dilatant, volentes abun-
 danter habere ea quibus alij indigēt. Sene. in lib. de Beneficijs.
 Quidā cum illi op. virtutē, & rempublicam bene gestam, tātum
 agri sibi decerneretur, quantum arando vna die circumire pos-
 set. Non est, inquit, opus eo ciue, cui opus sit plus quam vni ci-
 ui. Et subdit, Quanto maioris viri putas respuisse munus, quam
 meruisse? Multi enim fines alij abstulerūt, sibi nemo contulit.
 De quibusdā congregationibus verum est illud Esa. 59. Aequitas
 non potuit ingredi. Et inuentur in eis quod dicitur vulgare,
 quod licet omnes sint fratres, tamē nō omnes scutella sunt ho-
 rotes. Econtrario de filio Dei facto fratre nostro dicitur Heb. 1.
 quod debuit per omnia assimilari fratribus, vt misericors fieret.
 Et notabiliter dicitur, Vt misericors fieret. Qui enim abundan-
 ter habent, nesciunt per experiētiā quid sit indigētia, nec com-
 patiūtur socijs indigentibus. Itē aequitas valde necessaria est di-
 spensatoribus. Si enim desit hęc virtus, dant abundanter propi-
 quis & familiaribus quod dandū fuit indigentibus, & palant
 oculos diuitū de his quae subtrahūt necessitati pauperū. Gen. 31.
 secundū quandā literā: Nōne si rectē offeras, non autem rectē
 diuidas, peccasti? dispensatores etiā quando bonis dant, si pro-
 pter gratiā vel consanguinitatē non rectē diuidūt, peccant. Ben.
 Clamant nudi, clamāt famelici, & cōqueruntur. Et ponit verba
 conquerentium: Nobis fame & frigore miserabiliter laborā-
 bus, quid cōferunt tui mutatoria in perticis extensa, vel plicati
 in manticis? Nostrū est quod effūditis, nobis crudeliter subtra-
 hitur quod inaniter expenditis. Idē loquēs de ecclesia malignan-
 tium: De sumptibus, inquit, egenorū seruit oculis diuitū: inue-
 niunt curiosi quo delectentur, & non inueniunt miseri quo so-
 stententur. Item necessaria est valde virtus aequitatis mercato-
 ribus, vt in ponderibus & mēsuris nihil iniquum faciāt. Leuit.
 19. Statēra iusta, & aequa sint pōdera, iustus modius aequusq; sera-
 rius. Pro. 11. Statēra dolosa abominatio est apud Deū, & pondus
 inaequum volūtas eius. Item necessaria est valde iudicibus, vt sint
 accepti

acceptione personarū inter partes cōtrarias aequalitatem seruēt. Deut. 24. *Æquū iudiciū sit inter vos, siue peregrinns, siue ciuis peccauerit: quia ego dominus vester.* Sicut Deus nō est acceptor personarū, Act. 10. ita vult. quōd iudices qui iudicādo vices eius agūt, non sint acceptores personarū. Iac. 2. *Fratres mei, nolite in personarū acceptione habere fidem domini nostri Iesu Christi.*

¶ De pietate.

Sequitur de Pietate prout Tullius & Macrobius de hac loquuntur. Est autē pietas, vt ait Tullius, per quam sanguine coniunctis patriarūq; beneuolis officiū & diligēs tribuitur cultus. Ad pietatē sic sumptā ipsa natura hominē incitat. De amore parentū, require in tractatu de Charitate. De honore verō parētibus exhibēdo, require in tractatu de Superbia, capit. de peccato irreuerentię. Et notandū quōd cū patria principiū generationis dicatur esse, secūdū Philosophum quemadmodū & pater, beneuoli patrię amādī sunt, & honorādī: sic maleuoli patrię odiosi sūt & detestādī, vt legitur 2. Mach. 5. de Iafone, qui fact⁹ est omnib⁹ odiosus, vt refuga legū & execrabilis, vt patrię & ciuū hostis.

De Gratia prout Tullius de ea loquitur: & quę sint cauenda danti vel accipienti beneficia, & de vindicatione. PARS XIII.

Gratiā Tullius sic describit: Gratia est, in qua amicitiarum & officiorū alterius memoria, & remunerandī volūtas cōtinetur. Hęc virtus valde necessaria est. Nullū enim officiū in referenda gratia magis est necessariū. Ingratitudinē quę est gratię contraria enumerat Apostolus 2. ad Tim. 3. inter magna mala quę erunt nouissimis temporibus, dicens: Hoc scito, quia in nouissimis diebus instabunt tēpora periculosa, & erūt homines seipfos amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemī, parentibus inobedientes, ingrati. ¶ Si volueris gratus esse, primo caue ne obliuiscaris beneficij. Senec. 3. lib. de beneficiis: Ingratus est, qui beneficium se accepisse negat, quod accepit: ingratus est qui dissimulat, ingratus est qui non reddit: ingratus est omnī, qui oblitus est. Illi enim si non soluunt, tamen debent, & extat apud illos vestigium meritorum intra conscientiam inclusorum. Et aliquando conuerti ad referendam gratiam aliqua causa possunt, si illos pudor admouerit, si facilis occasio inuitauerit. Hic nunquam fieri gratus potest, cui beneficium totum elapsū est. Apparet illum nō sape de reddendo cogitasse, cui obrepit obliuio. Nūquam voluit esse gratus qui beneficium tam longe proiecit, vt extra conspectum suū poneret. Quicquid frequēs cogitatio exercet, aut reuocat memorię, nūquā subducitur.